

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
Sekretariatet för EU och internationella frågor

Rådets möte (jordbruks- och fiskeministrarna) den 23 september 2024

Kommenterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen
2. A-punkter

Icke lagstiftande verksamhet

JORDBRUK

3. Marknadssituationen, särskilt efter invasionen av Ukraina

- *Information från kommissionen och medlemsstaterna*

- *Diskussion*

Ansvarigt statsråd: Peter Kullgren

Förslagets innehåll:

Vid rådsmötet kommer kommissionen att informera om situationen på jordbruksmarknaderna följt av en diskussion. Marknaden har stabiliserats efter geopolitiska kriser vilka påverkade handel, priser och ekonomin i stort. Under senaste året har priserna på insatsvaror sjunkit. Det gäller exempelvis för diesel, el, mineralgödsel och djurfoder. Priserna är dock fortfarande högre jämfört med situationen innan pandemin. Jordbrukets lönsamhet påverkas idag negativt jämfört med tidigare framför allt till följd av ett högre ränteläge.

Priserna på jordbruksråvaror har sista halvåret varit stabila och är relativt höga även om de sjunkit sedan toppnoteringarna 2022. Mjölkspriset är i en uppåtgående trend. Det svenska mjölkpriset ligger dock under genomsnittet för övriga EU-länder. Det svenska grispriset ligger för närvarande högst inom EU och även priset för svenska ägg och svenskt nötkött ligger bland de högsta inom EU.

Den svenska vallskörden har varit god och haft bra kvalitet. Spannmålsskörden är i princip avslutad. Skördeförhållandena har varit mycket goda och skördens storlek bedöms ligga nära femårsnittet. Förutsättningarna för höstsådd är bra även om de torra förhållandena i östra Sverige inneburit en del sämre etableringar av höstoljeväxter.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen är positiv till att ordförandeskapet lyfter frågan om marknadssituationen på rådet. Det är värdefullt att återkommande tydliggöra situationen på jordbruksmarknaderna. Regeringen anser att det är viktigt att eventuella förslag från kommissionen eller medlemsstaterna för att möta utmaningar på jordbruksmarknaderna belyses på ett transparent sätt.

Mot bakgrund av att regeringen driver en budgetrestriktiv linje är det viktigt att säkerställa att eventuella förslag som kommissionen presenterar inte innebär nya åtaganden som på kort eller lång sikt inte kan finansieras inom befintliga ekonomiska ramar.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Marknadssituationen var senast föremål för information i miljö- och jordbruksutskottet den 23 maj samt för samråd med EU-nämnden den 24 maj 2024.

4. Genomgång av det andra året med genomförande av de strategiska GJP-planerna

- *Information från ordförandeskapet*

- *Diskussion*

Ansvarigt statsråd: Peter Kullgren

Förslagets innehåll:

Kommissionen förväntas informera om arbetet med genomförandet av den gemensamma jordbrukspolitiken (GJP), med fokus på de ändringar av berörda förordningar som genomfördes under våren med syftet att förenkla genomförandet. Därtill kommer årets genomförande och förväntade resultat diskuteras.

Regeringen lämnade in en begäran om ändring av den strategiska planen till kommissionen i slutet av augusti, som väntas bli godkänd i november 2024. Ändringen innebär bland annat lättnader i tillämpningen av grundvillkoren för miljöyta, växtföljd och marktäcke samt införandet av ett helt nytt stöd för blommande åkrar och fältkanter från 2025. Ändringen av den strategiska planen omfattar även en beskrivning av ett svenskt kontroll- och sanktions-system inom områdena arbetsmiljö och arbetsrätt som är obligatoriskt att införa från 2025. Redan under våren 2024 infördes, som en följd av ändrad EU-lagstiftning, en möjlighet för lantbrukare att anmäla kvävefixerande grödor och fång- eller mellangrödor som miljöytor.

Ansökningar till merparten av stöden i Sverige har även under det andra året legat nära målsättningen. Vi ser ut att kunna nå de areal- och djurbaserade prestationsmål som omfattas av den utvärdering som gäller för 2024. Efterfrågan på miljöersättningarna till ekologisk produktion har minskat jämfört med 2023.

För projekt- och investeringsstöd har det varit svårare att förutse efterfrågan och prisutvecklingen för investeringar och projekt. Det pågår en genomlysning av de svenska stöden inom miljöområdet och ytterligare ändringar kan komma att föreslås.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen är positiv till att ordförandeskapet lyfter frågan om genomförandet av de strategiska planerna och öppnar för en diskussion om behovet av åtgärder från kommissionens sida för att underlätta genomförandet.

Det är viktigt att medlemsstaterna ges tillräcklig flexibilitet för att kunna göra anpassningar i de strategiska planerna mot bakgrund av utmaningar och förutsättningar som inte var kända när den strategiska planen togs fram, både för areal- och djurbaserade stöd och projekt- och investeringsstöd.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Frågan om genomgång av det andra året med genomförandet av de strategiska GJP-planerna har inte varit föremål för information i miljö- och jordbruksutskottet eller samråd med EU-nämnden.

Fortsatt behandling av ärendet:

Ej aktuellt.

Faktapromemoria: -FISKE**5. EU–Förenade kungariket: årliga samråd om fiskemöjligheter för 2025**

- *Diskussion*

Ansvarigt statsråd: Peter Kullgren

Förslagets innehåll:

Dagordningspunkten avser ett meningsutbyte inför kommande konsultationer med Storbritannien om fiskemöjligheter för 2025. I och med att Storbritannien lämnat unionen delas ett stort antal av EU:s fiskemöjligheter med Storbritannien. Inom ramen för handels- och samarbetsavtalet mellan EU och Storbritannien regleras bland annat fördelning av fiskemöjligheter och vissa frågor om tillträde till vatten, men även målsättning för förvaltning av de gemensamma bestånden.

Vid rådsmötet önskar kommissionen höra medlemsstaternas ståndpunkter inför konsultationerna med Storbritannien om fiskemöjligheter inför 2025.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringens övergripande inställning är att förvaltningsåtgärder ska beslutas i linje med den gemensamma fiskeripolitikens mål och principer och att kommissionen bör sträva efter att uppnå detta i förhandlingarna med Storbritannien. Vad gäller fiskemöjligheter anser regeringen således att det är angeläget att nå målen om beståndstorlek över den nivå som kan ge maximalt hållbar avkastning, att landningsskyldigheten möjliggörs och att den vetenskapliga rådgivningen och försiktighetsansatsen utgör grunden för besluten. Regeringen anser att det är viktigt att kommissionen så långt som möjligt strävar efter lika villkor och harmoniserade bevarandeåtgärder för fiske på gemensamma bestånd i syfte att uppnå hållbar förvaltning, transparens samt underlätta kontroll och efterlevnad. Det är även viktigt att bevara existerande kvotfördelning och tillträden till brittiska vatten.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Frågan om konsultationer med Storbritannien om fiskemöjligheter för 2025 har inte tidigare varit föremål för information i miljö- och jordbruksutskottet eller för samråd med EU-nämnden.

Fortsatt behandling av ärendet:

Förhandlingsresultatet vad gäller fiskemöjligheter för 2025 förs i regel in i rådets förordning om fiskemöjligheter för Västerhavet som väntas bli föremål för politisk överenskommelse vid jordbruks- och fiskerådet i december 2024.

Faktapromemoria: -

6. EU–Norge och kuststaterna: årliga samråd för 2025

- *Diskussion*

Ansvarigt statsråd: Peter Kullgren

Förslagets innehåll:

Dagordningspunkten avser ett meningsutbyte inför kommande konsultationer med Norge och andra kuststater i Nordostatlanten om fiskemöjligheter för 2025.

EU förhandlar årligen med Norge om fisket för kommande år på gemensamma och gemensamt förvaltade bestånd i Nordsjön och Skagerrak. De årliga förhandlingarna baseras på långsiktiga fiskeavtal mellan EU och Norge. Storbritanniens utträde ur EU har dock inneburit att ett flertal av kvoterna i Nordsjön och Skagerrak, som sill, skarpsill, torsk och kolja, från och med 2021 delas mellan EU, Norge och Storbritannien varför fångstnivåerna för dessa arter ska beslutas mellan dessa tre parter medan tillträde att fiska i varandras vatten för berörda arter fortsatt beslutas genom bilaterala överenskommelser. I tillägg till fiskemöjligheter och tillträde ingår vissa gemensamma förvaltningsstrategier, tekniska regleringar och kontrollöverenskommelser i avtalen. Förhandlingarna innebär också att EU och Norge byter fiskemöjligheter med varandra vilket främst innebär att Norge erbjuder EU arktisk torsk i utbyte mot andra arter av intresse för Norge. Vid rådsmötet önskar kommissionen höra medlemsstaternas ståndpunkter inför konsultationerna med Norge som väntas äga rum i oktober–december 2024.

EU förhandlar även årligen med andra kuststater i Nordostatlanten om de gemensamma bestånden makrill, atlantoscandisk sill, blåvitling och kungsfisk. En utmaning i förhandlingarna är att parterna inte är överens om fördelningen för dessa bestånd vilket resulterar i att de sammanlagda fångsterna i regel överskrider vetenskapliga rekommendationer.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringens övergripande inställning är att förvaltningsåtgärder ska beslutas i linje med den gemensamma fiskeripolitikens mål och principer och att kommissionen bör sträva efter att uppnå detta i konsultationer med tredje länder om förvaltning av gemensamma bestånd. Vad gäller fiskemöjligheter

anser regeringen således att det är angeläget att nå målen om beståndsstorlek över den nivå som kan ge maximalt hållbar avkastning, att landningsskyldigheten möjliggörs och att den vetenskapliga rådgivningen och försiktighetsansatsen utgör grunden för besluten. För att uppnå detta anser regeringen att förvaltningsstrategier liksom tekniska bevarandeåtgärder är viktiga verktyg som bör ingå i konsultationerna med syfte att nå likvärdiga regelverk mellan parterna.

Vad gäller konsultationerna mellan EU och Norge anser regeringen att EU särskilt bör verka för att bevara det för Sverige traditionellt viktiga tillträdet till norska vatten i Skagerrak och Nordsjön samt den traditionella kvotfördelningen. EU bör också beakta att ett flertal av arterna, bland annat Nordsjösill, är gemensamma mellan Nordsjön och Skagerrak. Utgångspunkten för fastställande av fiskemöjligheter för dessa arter bör därför även vara att bevara kvotandelarna mellan Skagerrak och Nordsjön och att fiskemöjligheterna som fastställs för Skagerrak inte avviker från de principer som tillämpas för samma bestånd i angränsande områden.

När det gäller kvotbyten anser regeringen att de arter EU erbjuder Norge i utbyte mot arktisk torsk främst ska sökas utanför Nordsjön samt att EU bör sträva efter en balans mellan medlemsstater som kompenserar för, respektive gynnas av dessa kvotbyten.

Vad gäller kuststaterna bör EU sträva efter att uppnå överenskommelse om fördelning som inkluderar samtliga kuststater då detta är det enda sättet att uppnå hållbar förvaltning av bestånden. Fördelningen ska bygga på historiskt fiske för att undvika nyetablering som leder till överexploatering av bestånden.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Frågan om konsultationer med Norge och andra kuststater i Nordostatlanten om fiskemöjligheter för 2025 har inte tidigare varit föremål för information i miljö- och jordbruksutskottet eller för samråd med EU-nämnden.

Fortsatt behandling av ärendet:

Förhandlingsresultatet vad gäller fiskemöjligheter för 2025 förs i regel in i rådets förordning om fiskemöjligheter för Västerhavet som väntas bli föremål för politisk överenskommelse vid jordbruks- och fiskerådet i december 2024.

Faktapromemoria: -

7. Rådets förordning om ändring av förordning (EU) 2024/257 om fastställande för 2024, 2025 och 2026 av fiskemöjligheterna avseende vissa fiskbestånd, i unionens vatten, och för unionsfiskefartyg, i vissa andra vatten (tredje ändringen)

- *Diskussion*

Ansvarigt statsråd: Peter Kullgren

Förslagets innehåll:

Varje år fastställer rådet totalt tillåtna fångstmängder för nästkommande år genom olika rådsförordningar, bland annat rådets förordning om fiskemöjligheter i Atlanten, Nordsjön, Skagerrak och i vissa vatten utanför EU. Ändring av förordningen sker under året vid behov, till exempel då ny vetenskaplig rådgivning publiceras eller överenskommelser med tredjelands sluts under året.

De ändringar som föreslås rör bland annat fångstbegränsningar för ansjovis, lyrtorsk och fläckpagell mot bakgrund av ny vetenskaplig rådgivning samt vissa justeringar av kvotavdrag för undantag från landningsskyldighet för glasvar, marulk, kummel, taggmakrill i EU:s sydvästra vatten.

Spanien har invänt mot att förslaget om slutlig fångstbegränsning för ansjovis innebär en retroaktiv begränsning av fångstmöjligheterna för ansjovis i en del av förvaltningsområdet samt mot förslaget om att inte tillåta kvotbyten mellan medlemsstaterna för ansjovis. Spanien anser bland annat att begränsningen saknar tydligt vetenskapligt stöd samt att inskränkningen av rätten till kvotbyten strider mot grundförordningen för den gemensamma fiskeripolitiken (förordning EU nr. 1380/2013). Spanien har lämnat önskemål om att lyfta frågan för diskussion på rådsmötet och

ordförandeskapet har därför beslutat att ta upp frågan som en diskussionspunkt.

Eftersom Sverige inte har fiskemöjligheter för de berörda bestånden är Sverige inte direkt berört av de föreslagna ändringarna.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen har inga invändningar mot kommissionens förslag men kan även stödja en kompromiss som är förenlig med den gemensamma fiskeripolitikens mål och principer.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Frågan har inte tidigare varit föremål för information i miljö- och jordbruksutskottet eller för samråd med EU-nämnden.

Fortsatt behandling av ärendet:

Beslut om ändring av rådets förordning fattas av rådet med kvalificerad majoritet.

Faktapromemoria: -

Övriga frågor

Jordbruk

8. a) Toppmöte EU–västra Balkan avseende veterinärtjänster (Budapest, 11 september 2024)

- Information från ordförandeskapet

Ordförandeskapet väntas informera om det informella rådsmötet med EU:s chefsveterinärer (CVO) som hölls den 11–13 september 2024 och som inbegrep ett särskilt möte om vaccination som verktyg där även representanter från EFTA och västra Balkan deltog. På dagordningen stod frågor om EU:s stöd till veterinärmyndigheterna på västra Balkan, en uppdatering av aktiviteterna i ett projekt om stöd till vaccinationsprogram på västra Balkan, om vaccination och dess användning inom EU samt om vaccination som verktyg i Ungern.

8. b) 27:e mötet i FAO:s kommitté för skogsbruk (COFO27) (Rom, 22–26 juli 2024)

- Information från ordförandeskapet och kommissionen

Den 22 – 26 juli ägde det 27:e mötet i FAO:s kommitté för skogsbruk rum i Rom. Två av huvudfrågorna på dagordningen var FAO:s färdplan för skogsbruk till 2031 samt en rapport om tillståndet för världens skogar. Dagordningen inkluderade även frågor om bioekonomi, klimatförändringar, restaurering av ekosystem, urbana agrifood-system, integrerad brandförvaltning, samt kopplingar mellan jordbruk och skogsbruk.

8. c) Andra mötet i underkommittén för boskap inom FAO:s jordbrukskommitté (Rom, 16–18 juli 2024)

- Information från ordförandeskapet och kommissionen

Ordförandeskapet väntas informera om mötet i den av FAO:s jordbrukskommitté (COAG) inrättade underkommittén för boskap. Under mötet diskuterade en rad frågor relaterade till tre huvudsakliga teman: hållbara boskapssystem för livsmedelstrygghet, nutrition och inkluderande ekonomisk tillväxt; djur-, folk- och miljöhälsa genom one Health-metoden.

Underkommittén syftar till att diskutera och säkerställa samförstånd i boskaps- och prioriteringsfrågor och ska vara rådgivande till COAG och i förlängningen FAO.